

ZNANJE NEZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O DJELOKRUGU RADA MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U ODNOSU NA ZDRAVSTVENE DJELATNIKE

Brusić, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Health Studies / Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:741766>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-11**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Health Studies - FHSRI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ
IZVANREDNI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA

Iva Brusić

ZNANJE NEZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O DJELOKRUGU RADA
MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U ODNOSU NA ZDRAVSTVENE
DJELATNIKE

Završni rad

Rijeka, 2023.

UNIVERSITY OF RIJEKA
FACULTY OF HEALTH STUDIES
UNDERGRADUATE UNIVERSITY STUDY
OF NURSING

Iva Brusić

POPULATION KNOWLEDGE COMPARED TO KNOWLEDGE OF
HEALTHCARE WORKERS REGARDING THE SCOPE OF WORK OF A
NURSE: research
Final thesis

Rijeka, 2023.

Mentor rada: : Viša predavačica Saša Uljančić prof. rehab., mag. med. techn., istraživački rad obranjen je dana 26.9.2023. na Fakultetu zdravstvenih studija, pred povjerenstvom u sastavu:

1. Saša Uljančić prof. rehab., mag. med. techn.
2. Marija Bukvić, prof. reh., mag. med. techn.
3. Kata Ivanišević. mag.med.techn.

FZSRI

UNIRI

Izvešće o provedenoj provjeri izvornosti studentskog rada

Opći podatci o studentu:

Sastavnica	FZSRI
Studij	DODIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ SESTRINSTVA
Vrsta studentskog rada	Završni rad
Ime i prezime studenta	Iva Brusić
JMBAG	

Podatci o radu studenta:

Naslov rada	ZNANJE NEZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O DJELOKRUGU RADA MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U ODNOSU NA ZDRAVSTVENE DJELATNIKE
Ime i prezime mentora	Saša Uljančić
Datum zadavanja rada	10.10.2022.
Datum predaje rada	15.9.2023.
Identifikacijski br. podneska	2170713546
Datum provjere rada	19.9.2023.
Ime datoteke	ZNANJE NEZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O DJELOKRUGU RADA MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U ODNOSU NA ZDRAVSTVENE DJELATNIKE
Veličina datoteke	331.16K
Broj znakova	35539
Broj riječi	5673
Broj stranica	40

Podudarnost studentskog rada:

PODUDARNOST	
Ukupno	13%
Izvori s interneta	
Publikacije	
Studentski radovi	

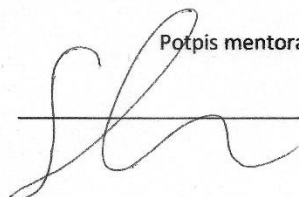
Izjava mentora o izvornosti studentskog rada

Mišljenje mentora	
Datum izdavanja mišljenja	
Rad zadovoljava uvjete izvornosti	Rad zadovoljava uvjete izvornosti
Rad ne zadovoljava uvjete izvornosti	
Obrazloženje mentora (po potrebi dodati zasebno)	

Datum

19.9.2023.

Potpis mentora

PRIJAVA ZAVRŠNOG RADA

FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
SVEUČILIŠTA U RIJECI
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ

Rijeka, 19.9.2023.

Prijava završnog rada

Ime i prezime studenta IVA BRUSIĆ

Studij IZVANREDNI STUDIJ SESTRINSTVA

Ime i prezime mentora, katedra (nastavno zvanje, znanstveno-nastavno zvanje, suradnik u suradničkom zvanju, magistar struke)

SASA ULIJANČIĆ prof. sc. hab. mag. med. techno.

Ime i prezime komentora, katedra (nastavno zvanje, znanstveno-nastavno zvanje, suradnik u suradničkom zvanju, magistar struke)

Naziv rada na hrvatskom jeziku ZNANJE NEZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O

DJELOKRUŽJU RADA MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U ODNOSU NA

ZDRAVSTVENE DJELATNIKE

Naziv rada na engleskom jeziku POPULATION KNOWLEDGE COMPARED TO

KNOWLEDGE OF HEALTHCARE WORKERS REGARDING THE SCOPE OF

A NURSE

Rad je (zaokružiti):

a) pregledni

b) istraživački

Popunjava mentor

Datum obrane završnog rada (okvirni datum) 26.9.2023.

Kao mentorica/mentor u izradi navedenog završnog rada, suglasna/suglasan sam da se isti preda te da se nastavi postupak njegove ocjene i obrane.

U Povjerenstvu za ocjenu i obranu ZAVRŠNOG RADA predlažem:

Predsjednik povjerenstva Marija Bekrić

Član povjerenstva Kata Ivanković

Član povjerenstva Sara Vaučić

(*potpis mentora)

Prijava se predaje mjesec dan prije obrane završnog rada.

Obrazac ispuniti čitko.

*Prijava bez original potpisa mentora neće se uvažiti

ZAHVALA

Najviše bi se zahvalila svojim roditeljima i bratu koji su uvijek bili tu, podupirali me, usmjeravali i pomagali mi, ne samo u mom obrazovanju već i životu.

Veliko hvala mojoj mentorici, Saši Uljančić koja me nije pratila samo kroz izradu završnog rada, već je u svojstvu učiteljice, odgajatelja i oslonca od moje 16-e godine. Od mojih prvih koraka u sestrinstvu, do sada prati moj put. Zahvalila bih se i ostalim članovima komisije na trudu i usjeravanju ka cilju.

Hvala i mojim prijateljima, čije sam rođendane, obljetnice i slavlja propuštala radi obaveza, a oni su to uvijek prihvaćali s razumijevanjem.

Mojim kolegicama i kolegama s odjela traumatologije, koji su me naučili svemu što znam i uvijek bili tu kada mi je trebao slobodan dan za studentske obaveze.

KORIŠTENE KRATICE

MS/T – medicinska sestra/tehničar

SSS – srednja stručna sprema

VŠS – viša stručna sprema

VSS – visoka stručna sprema

dr.sc. – doktor znanosti

H – hipoteza

C – cilj

OHBP – objedinjeni hitni bolnički prijam

Sadržaj

UVOD	1
1.1 Zaduženja ms/t.....	1
1.2 Znanje opće populacije o djelokrugu rada medicinske sestre/tehničara	2
CILJEVI I HIPOTEZE.....	3
3. ISPITANICI I METODE.....	4
3.1 Ispitanici.....	4
3.2 Etički aspekti istraživanja.....	5
3.3 Rezultati Istraživanja	6
3.4 Ispitivanje hipoteza	12
RASPRAVA.....	17
4.1 Medicinske sestre/tehničari u medijima.....	17
4.1.1 Pozitivni medijski prikazi ms/t.....	18
4.1.2 Negativni medijski prikazi ms/t.....	19
4.2 Percepcija sestrinstva	20
4.3 Osvrt istraživanja	23
ZAKLJUČAK.....	24
SAŽETAK I KLJUČNE RIJEČI	25
SUMMARY AND KEYWORDS	26
LITERATURA	27
PRILOZI.....	29
Prilog A: Popis ilustracija.....	29
Grafovi.....	29
Tablice	29
Prilog B: anketni upitnik	30

UVOD

Medicinska sestra/tehničar je zdravstveni djelatnik koji pruža zdravstvenu njegu pacijentima u različitim medicinskim okruženjima. Medicinske sestre/tehničari imaju ključnu ulogu u očuvanju zdravlja pacijenata i pružanju njege tijekom bolesti ili povreda. Ms/t imaju raznovrsne dužnosti i odgovornosti, ovisno o zdravstvenoj ustanovi, radnom mjestu i specijalizaciji.

1.1 Zaduzenja ms/t

Neke od uobičajenih zaduzenja medicinske sestre/tehničara su:

- Briga o pacijentima: pružanje zdravstvene njege pacijentima, uključujući hranjenje, kupanje, presvlačenje i pomoć pri osnovnim svakodnevnim aktivnostima.
- Praćenje vitalnih parametara: mjerenje i dokumentiranje vrijednosti krvnog tlaka, pulsa, tjelesne temperature i disanja pacijenata.
- Aplikacija lijekova: priprema i davanje ordiniranih lijekova pacijentima u skladu sa medicinskim uputama.
- Praćenje stanja pacijenata: praćenje promjena u stanju pacijenata i informiranje liječnika o bilo kakvim promjenama ili komplikacijama.
- Uzimanje uzoraka: prikupljanje uzoraka krvi, urina i drugih materijala za laboratorijske analize.
- Edukacija pacijenata: pružanje informacija pacijentima o njihovim zdravstvenim stanjima, tretmanima i preventivnim mjerama.
- Uzimanje uzoraka: prikupljanje uzoraka krvi, urina i drugih materijala za laboratorijske analize.
- Koordinacija tima: suradnja s drugim zdravstvenim djelatnicima, uključujući liječnike, radi pružanja zdravstvene njege i liječenja pacijentima.
- Briga o medicinskoj opremi: održavanje i sterilizacija medicinske opreme i materijala.
- Administrativne dužnosti: vođenje medicinske dokumentacije, popunjavanje formulara i arhiviranje dokumentacije.
- Prva pomoć: pružanje hitne njege i prve pomoći u slučaju hitnih slučajeva.
- Emocionalna podrška: pružanje podrške pacijentima i njihovim obiteljima, posebno tijekom stresnih trenutaka.

1.2 Znanje opće populacije o djelokrugu rada medicinske sestre/tehničara

Razina znanja o djelokrugu rada ms/t među drugim zdravstvenim djelatnicima može varirati ovisno o njihovoj specijalizaciji, iskustvu i obrazovanju. Za očekivati je da drugi zdravstveni djelatnici, kao što su liječnici, farmaceuti, fizioterapeuti, radiološki tehničari imaju dobro razumijevanje o ulozi ms/t i njihovim zaduženjima, jer su često dio istog zdravstvenog tima. Liječnici, na primjer, često surađuju sa ms/t u postavljanju dijagnoza, planiranju liječenja i praćenju napretka pacijenata, pa su upućeni u njihov rad. Farmaceuti mogu surađivati sa sestrama u vezi sa davanjem lijekova i njihovim nuspojavama. Međutim, nivo znanja može varirati u ovisno od specijalizacije. Na primjer, anesteziolozi ili kirurzi mogu imati dublje razumijevanje o ulozi ms/t u operacijskoj sali, dok fizioterapeuti mogu biti više upućeni u suradnji sa ms/t kod rehabilitacijskih pacijenata. U mnogim situacijama, timski rad zdravstvenih djelatnika omogućava najbolju brigu o pacijentima.

Većina pacijenata ima opće znanje o djelokrugu rada ms/t i njihovoj ulozi u pružanju zdravstvene njege. To se obično stječe kroz osnovno obrazovanje i informacije koje su dostupne javnosti. Pacijenti često znaju da su ms/t odgovorne za pružanje osnovne zdravstvene njege, mjerenje vitalnih funkcija, aplikaciju lijekova i brigu o njihovom blagostanju tijekom boravka u bolnici ili tijekom posjete ambulanti. Međutim, detaljnije razumijevanje o ulozi ms/t i njihovim specifičnim zaduženjima može varirati. Neki pacijenti mogu imati dublje znanje o djelokrugu rada ms/t ili o tome kako one rade u različitim medicinskim okruženjima. Svakodnevno smo svjedoci da se u medijima prenose kritike vezane za sestrinski rad, što je dovoljno za stvaranje negativnog stava prema ms/t u zajednici. [2] Znaju li naši pacijenti što spada u djelokrug rada medicinske sestre/tehničara? Kada bi opća populacija imala više znanja o podjeli zadataka zdravstvenih djelatnika možda bi cijeli sustav kvalitetnije i bolje funkcionirao. Sestrinstvo je grana koja ubrzano napreduje zadnjih desetljeća; standardi zdravstvene njege, širenje kompetencija, nova tehnologija, materijali za rad. U isto je vrijeme sustav u kojem radimo pun administrativnih zabrana i opterećen papirologijom, što u konačnici opterećuje i sam odnos medicinske sestre/tehničara i pacijenta.

CILJEVI I HIPOTEZE

Ciljevi istraživanja:

C1: ispitati razlike o znanju djelokruga rada medicinskih sestra/tehničara između nezdravstvenih i zdravstvenih djelatnika.

C2: ispitati razlike u razini znanja zdravstvenih djelatnika o djelokruga rada medicinskih sestra/tehničara u odnosu na razinu obrazovanja.

C3: ispitati razlike u razini znanja nezdravstvenih djelatnika o djelokruga rada medicinskih sestra/tehničara u odnosu na razinu obrazovanja.

Hipoteze istraživanja:

H1: postoji statistički značajna razlika u razini znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara između zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, bez obzira na spol, dob i razinu obrazovanja.

H2: razina znanja zdravstvenih djelatnika o djelokruga rada medicinskih sestra/tehničara ne ovisi o razini obrazovanja.

H3: postoji statistički značajna razlika u razini znanja nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestra/tehničara s obzirom na razinu obrazovanja.

3. ISPITANICI I METODE

3.1 Ispitanici

Provedeno istraživanje obuhvatilo je nezdravstvene i zdravstvene djelatnike zaposlene u Republici Hrvatskoj.

Postupak

Metoda uzrokovanja je prigodni uzorak. U ispitivanju je korišten anketni upitnik koji je kreiran u svrhu ovog istraživanja korištenjem Google obrasca i te je distribuiran preko društvenih mreža Viber, WhatsApp i Facebook. Anketni upitnik bio je dostupan na društvenim mrežama u srpnju 2023. godine u vremenskom razdoblju od deset dana. Broj ispitanika je 140, 70 zdravstvenih djelatnika i 70 nezdravstvenih djelatnika. Vrijeme potrebno za ispunjavanje upitnika bilo je oko 10 minuta. Anketni upitnik sastojao se od dva dijela.

Statistička obrada podataka

Kod prve hipoteze nezavisna varijabla je vrsta djelatnika, a ovisna varijabla je razina znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara. Za testiranje prve hipoteze koristila sam Hi kvadrat (χ^2) za nezavisne uzorke, koji je pogodan za usporedbu srednjih vrijednosti između dvije nezavisne grupe. Tom metodom se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika u razini znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara između zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika.

U slučaju druge i treće hipoteze, nezavisna varijabla je razina obrazovanja, a ovisna varijabla je razina znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara. Za testiranje druge i treće hipoteze također sam koristila Hi kvadrat (χ^2) test. Analiza se provela u programu Excel, koji je dio Microsoft Office programskog paketa. Statistički značajnima će se smatrati vrijednosti $< 0,05$.

3.2 Etički aspekti istraživanja

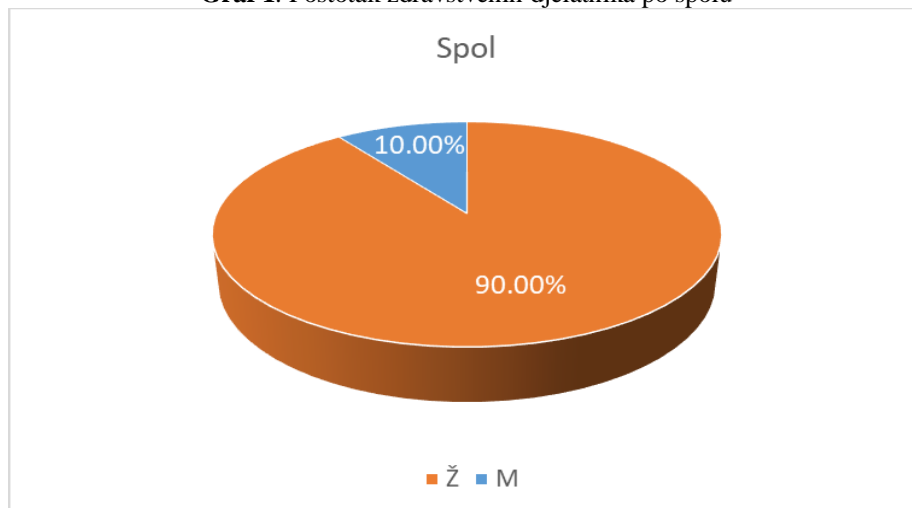
Za ovaj istraživački rad nije bila potrebna suglasnost Etičkog povjerenstva Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci jer se radi o istraživanju niskog rizika. Ispitanicima se u uvodnom dijelu objašnjava svrha i cilj istraživanja koje je anonimno, te su mogli odustati od istoga u bilo kojem trenutku bez dodatnih objašnjenja. Prije samog popunjavanja anketnog upitnika ispitanici su u potpunosti informirani o načinu korištenja njihovih osobnih informacija u svrhu provođenja istraživačkog rada i načinu provođenja ankete. Nakon toga, ispitanici su potvrdili svoju suglasnost s daljnjim sudjelovanjem u istraživanju potvrđujući kućicu sa oznakom „pristajem na sudjelovanje u istraživanju“. U istraživanju su poštivani svi temeljni bioetički principi.

3.3 Rezultati Istraživanja

Deskriptivna analiza

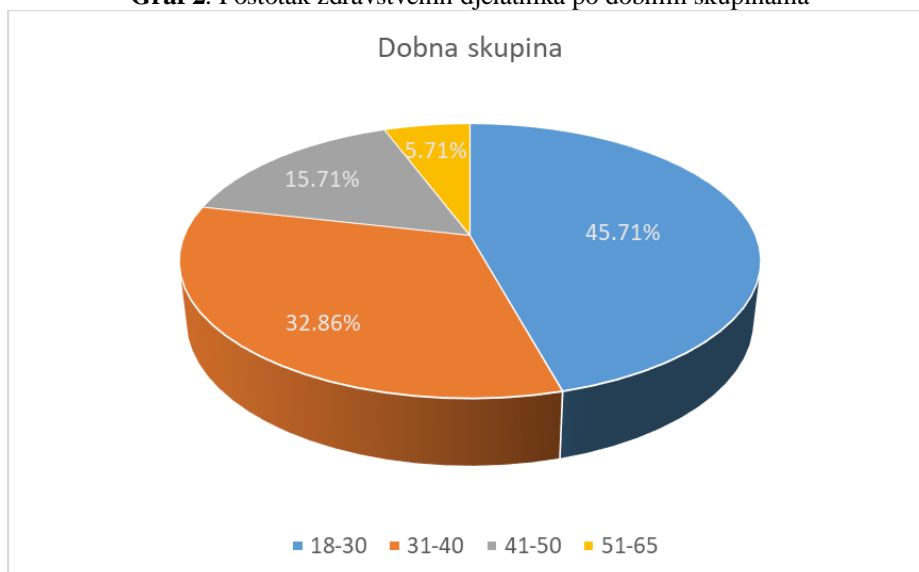
U ispitivanju je sudjelovalo ukupno 140 ispitanika, od čega je njih 70 zdravstvenih djelatnika i 70 nezdravstvenih djelatnika zaposlenih u Republici Hrvatskij. Od 70 ispitanika koji su zdravstveni djelatnici, 63 (90,00%) je ženskih ispitanika, a 7 (10,00%) muških (Graf 1).

Graf 1. Postotak zdravstvenih djelatnika po spolu

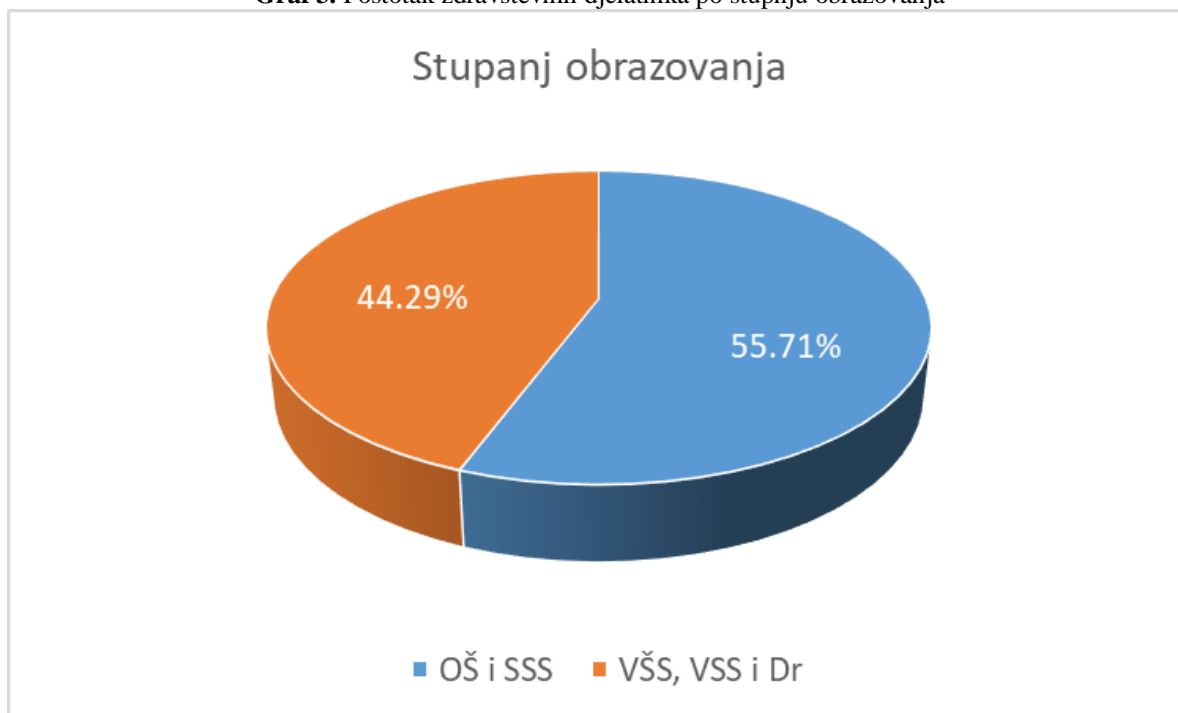
Najveći broj ispitanika koji su zdravstveni djelatnici u dobi je od 18 do 30 godina (45,71%), dok je ispitanika u dobi od 51 do 65 godina najmanje (5,71%) (Graf 2).

Graf 2. Postotak zdravstvenih djelatnika po dobnim skupinama

U istraživanju je sudjelovalo najviše ispitanika srednje stručne spreme, njih 39 (55,71%), dok je najmanje ispitanika doktora znanosti, 2 (2,86%) (Graf 3).

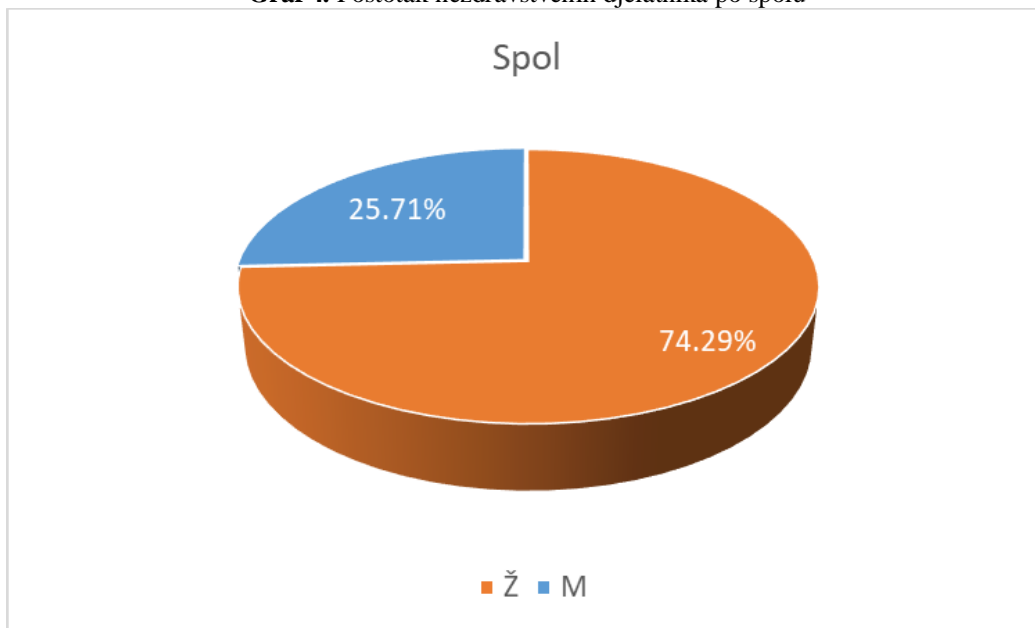
Graf 3. Postotak zdravstvenih djelatnika po stupnju obrazovanja

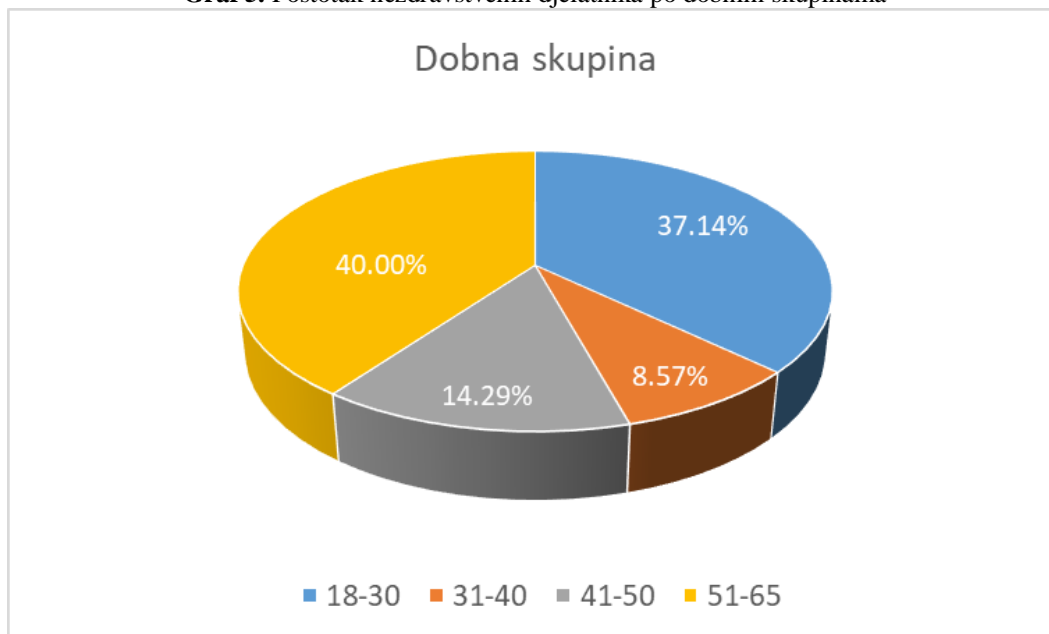
Od 70 ispitanika koji su nezdravstveni djelatnici, 52 (74,29%) je ženskih ispitanika, a 18 (25,71%) je muških (Graf 4).

Graf 4. Postotak nezdravstvenih djelatnika po spolu

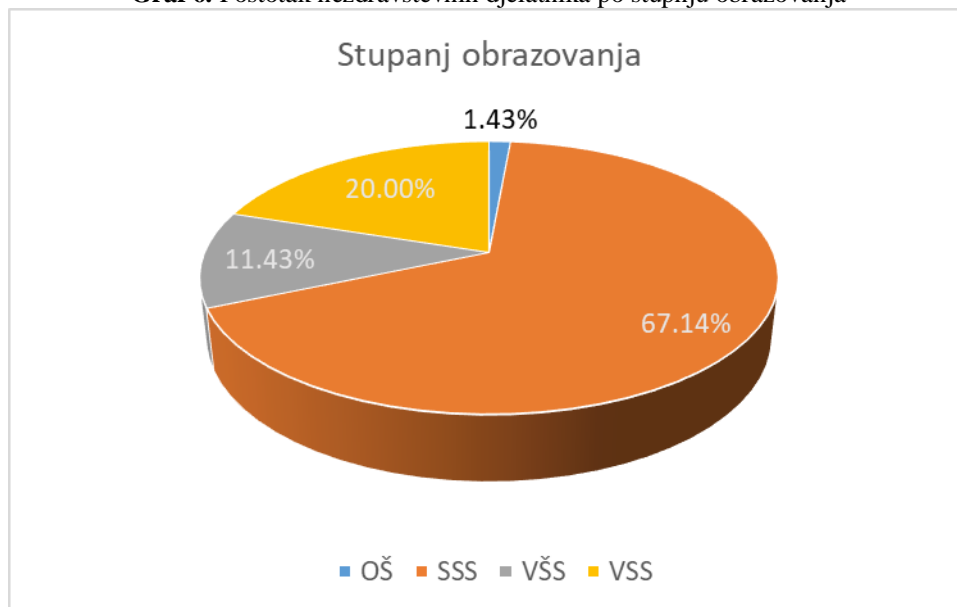
Najveći broj ispitanika u dobi je od 51 do 65 godina (40,00%), dok je najmanje ispitanika u dobi od 31 do 40 godina (8,57%) (Graf 5).

Graf 5. Postotak nezdravstvenih djelatnika po dobnim skupinama

U istraživanju je sudjelovalo najmanje ispitanika sa završenom osnovnom školom, 1 (1,43%), dok je najviše ispitanika sa završenom srednjom stručnom spremom 47 (67,14%) (Graf 6).

Graf 6. Postotak nezdravstvenih djelatnika po stupnju obrazovanja

Prikazana je analiza znanaja zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t. Pored svakog navedenog pitanja prikazan je broj i udio ispitanika koji su na pitanje odgovorili točno, odnosno netočno (Tablica 1).

Tablica 1. Znanje zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t

PITANJE	ODGOVOR	N	%
Srednjoškolsko obrazovanje medicinskih sestra/tehničara traje 5 godina.	TOČNO	69	98,53
	NETOČNO	1	1,43
Zanimanje medicinske sestre/tehničara doseže obrazovanje na razini doktora zanosti?	TOČNO	41	58,57
	NETOČNO	29	41,43
Medicinske sestre/tehničarisvoju djelatnost provode na svim razinama zdravstvene zaštite?	TOČNO	70	100,00
	NETOČNO	0	0
Prvostupnik/prvostupnica sestrinstva kompetentna je napisati specijalistički nalaz?	TOČNO	67	95,71
	NETOČNO	3	4,29
Djelokrug rada i područje odgovornosti više medicinske sestre/višeg medicinskog tehničara u sustavu primarne zdravstvene zaštite je provoditi individualni i grupni zdravstveni odgoj?	TOČNO	67	95,71
	NETOČNO	3	4,29
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za izvođenje dijagnostičkih zahvata?	TOČNO	31	44,29
	NETOČNO	39	55,71
U djelokrugu rada medicinske sestre/tehničara je davanje pripravka krvi i krvnih derivata?	TOČNO	57	81,43
	NETOČNO	13	18,57
Medicinske sestre/tehničari kompetentni vaditi arterijsku krv? (Arterijske krvne žile nose krv iz srca, imaju bilo, dok su vene krvne žile koje nose krv prema srcu.)	TOČNO	55	78,57
	NETOČNO	15	21,43
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za samostalnu izradu plana prehrane?	TOČNO	43	61,43
	NETOČNO	27	38,57
Medicinske sestre/tehničari zaduženi su za održavanje čistoće prostora oko pacijenta?	TOČNO	58	82,86
	NETOČNO	12	17,14
Postoji li sestrinsko otpusno pismo?	TOČNO	63	90,00
	NETOČNO	7	10,00
Osnovna plaća medicinske sestre/tehničara SSS veća je od 1000€.	TOČNO	56	80,00
	NETOČNO	14	20,00

Prikazana je analiza znanaja nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t. Pored svakog navedenog pitanja prikazan je broj i udio ispitanika koji su na pitanje odgovorili točno, odnosno netočno (Tablica 2).

Tablica 2. Znanje nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t

PITANJE	ODGOVOR	N	%
Srednjoškolsko obrazovanje medicinskih sestra/tehničara traje 5 godina.	TOČNO	64	91,43
	NETOČNO	6	8,57
Zanimanje medicinske sestre/tehničara doseže obrazovanje na razini doktora zanosti?	TOČNO	13	18,57
	NETOČNO	57	81,43
Medicinske sestre/tehničarisvoju djelatnost provode na svim razinama zdravstvene zaštite?	TOČNO	64	91,43
	NETOČNO	6	8,57
Prvostupnik/prvostupnica sestrinstva kompetentna je napisati specijalistički nalaz?	TOČNO	55	78,57
	NETOČNO	15	21,43
Djelokrug rada i područje odgovornosti više medicinske sestre/višeg medicinskog tehničara u sustavu primarne zdravstvene zaštite je provoditi individualni i grupni zdravstveni odgoj?	TOČNO	49	70,00
	NETOČNO	21	30,00
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za izvođenje dijagnostičkih zahvata?	TOČNO	25	35,71
	NETOČNO	45	64,29
U djelokrugu rada medicinske sestre/tehničara je davanje pripravka krvi i krvnih derivata?	TOČNO	8	11,43
	NETOČNO	62	88,57
Medicinske sestre/tehničari kompetentni vaditi arterijsku krv? (Arterijske krvne žile nose krv iz srca, imaju bilo, dok su vene krvne žile koje nose krv prema srcu.)	TOČNO	22	31,43
	NETOČNO	48	68,57
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za samostalnu izradu plana prehrane?	TOČNO	44	62,86
	NETOČNO	26	38,57
Medicinske sestre/tehničari zaduženi su za održavanje čistoće prostora oko pacijenta?	TOČNO	43	22,85
	NETOČNO	27	77,14
Postoji li sestrinsko otpusno pismo?	TOČNO	16	61,43
	NETOČNO	54	38,57
Osnovna plaća medicinske sestre/tehničara SSS veća je od 1000€.	TOČNO	43	53,10
	NETOČNO	27	46,90

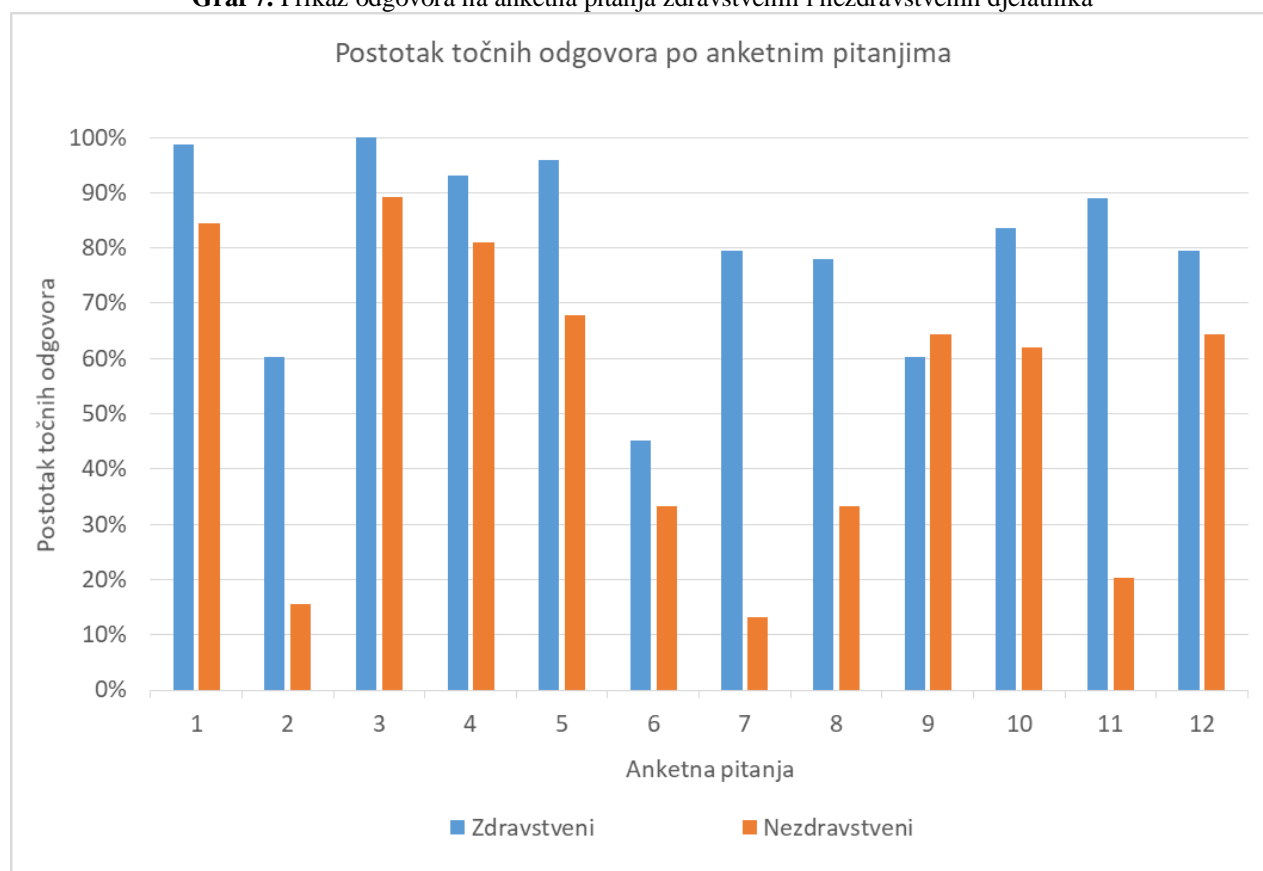
3.4 Ispitivanje hipoteza

Hipoteza 1

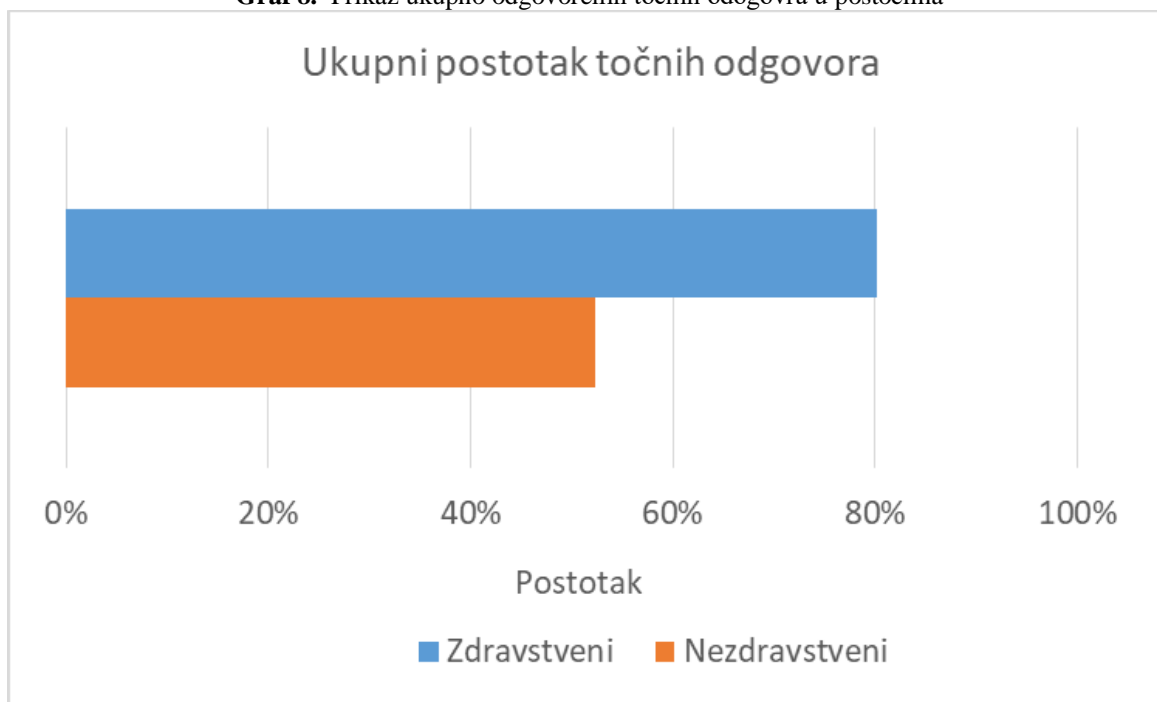
H1 postoji statistički značajna razlika u razini znanja o djelokругu rada medicinskih sestara/tehničara između zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, bez obzira na spol, dob i razinu obrazovanja.

Ova hipoteza implicira da se očekuje da postoji razlika u nivou znanja između zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, bez obzira na ostale faktore kao što su spol, dob i obrazovanje. Za ovu analizu korišten je Hi kvadrat (χ^2) test neovisnosti koji iznosi 143,32 (Graf 7).

Graf 7. Prikaz odgovora na anketna pitanja zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika

Graf 8. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odogovra u postocima

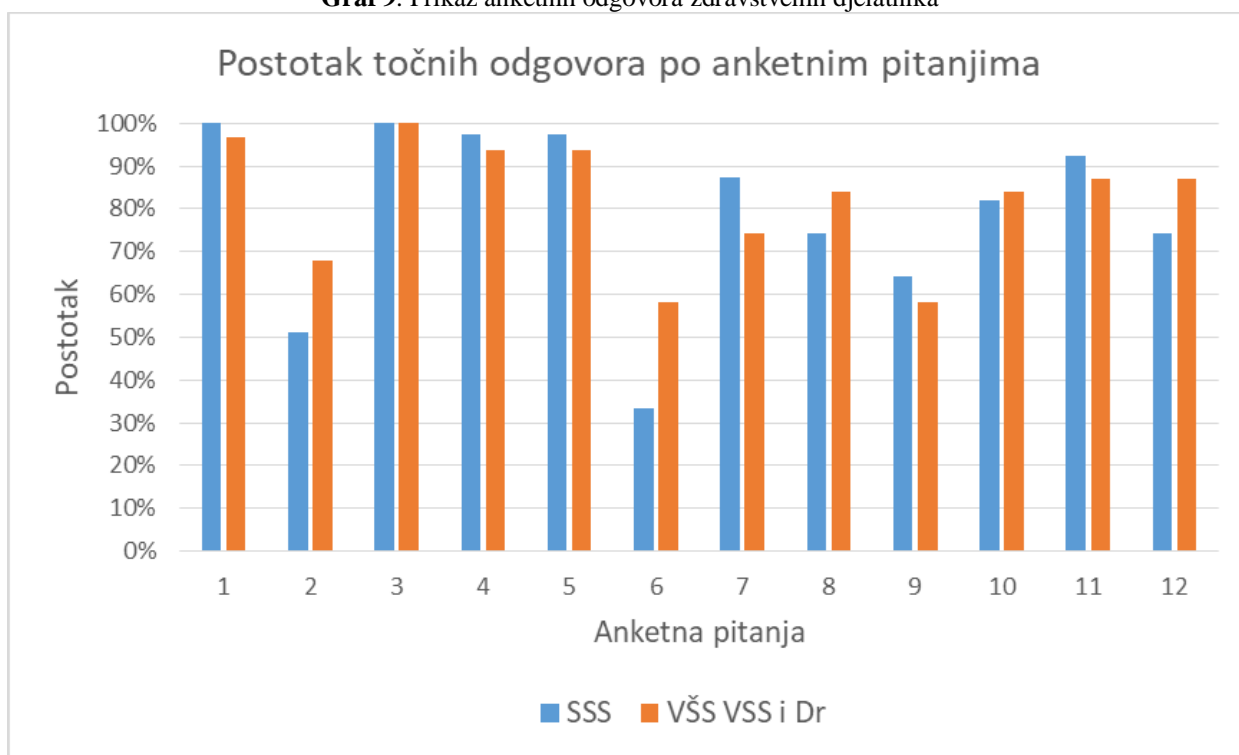
Nakon provedenog ispitivanja potvrđuje se H1, kojom potvrđujemo da zdravstveni djelatnici imaju veću razinu znanja o djelokrugu rada ms/t od nezdravstvenih (Graf 8).

Hipoteza 2

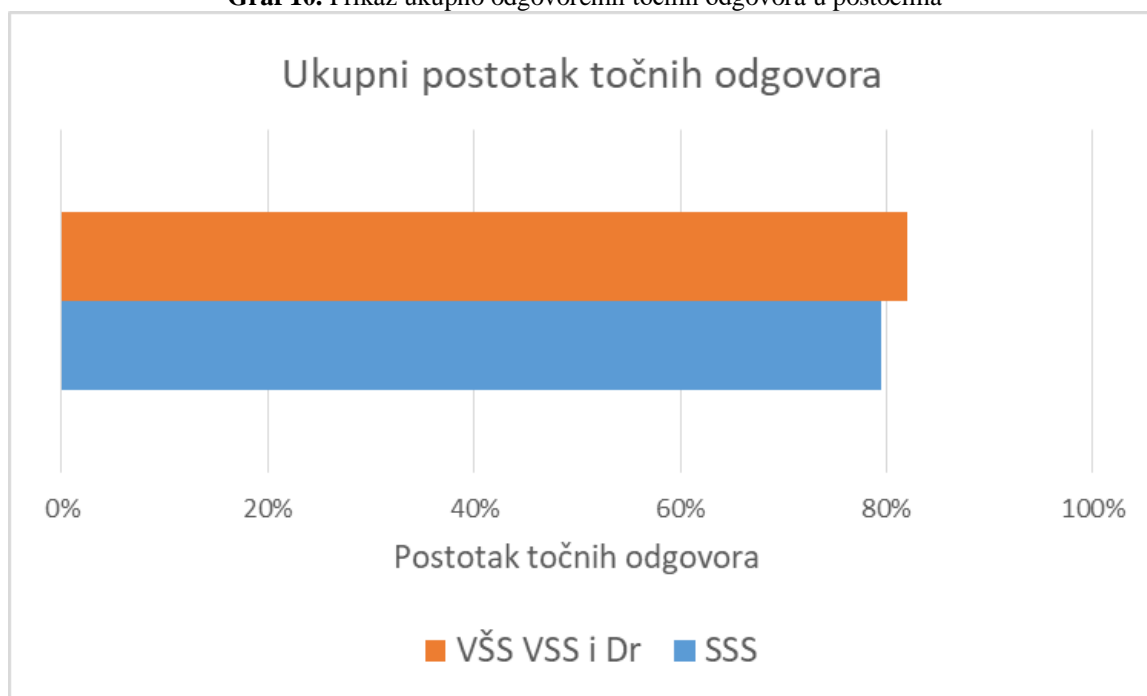
H2: razina znanja zdravstvenih djelatnika o djelokruga rada medicinskih sestara/tehničara ne ovisi o razini obrazovanja.

Pretpostavka je da ne postoji statistički značajna razlika o znanju zdravstvenih radnika o djelokrugu rada ms/t ovisno o obrazovanju. Anketu je ispunilo 39 djelatnika SSS, 9 VSS, 20 VŠS, te 2 Dr.sc. Podaci su podjeljeni u dvije skupine. U prvoj su djelatnici SSS, dok su u drugoj VSS, VŠS te Dr.sc. Za analizu podataka koristila sam Hi kvadrat (χ^2) (Graf 9).

Graf 9. Prikaz anketnih odgovora zdravstvenih djelatnika

Graf 10. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odgovora u postocima

U provedenom istraživanju 79.49% djelatnika SSS odgovorilo je točno na anketna pitanja, dok su djelatnici VSS, VŠS i Dr.sc odgovorili 81,99% (Graf 10).

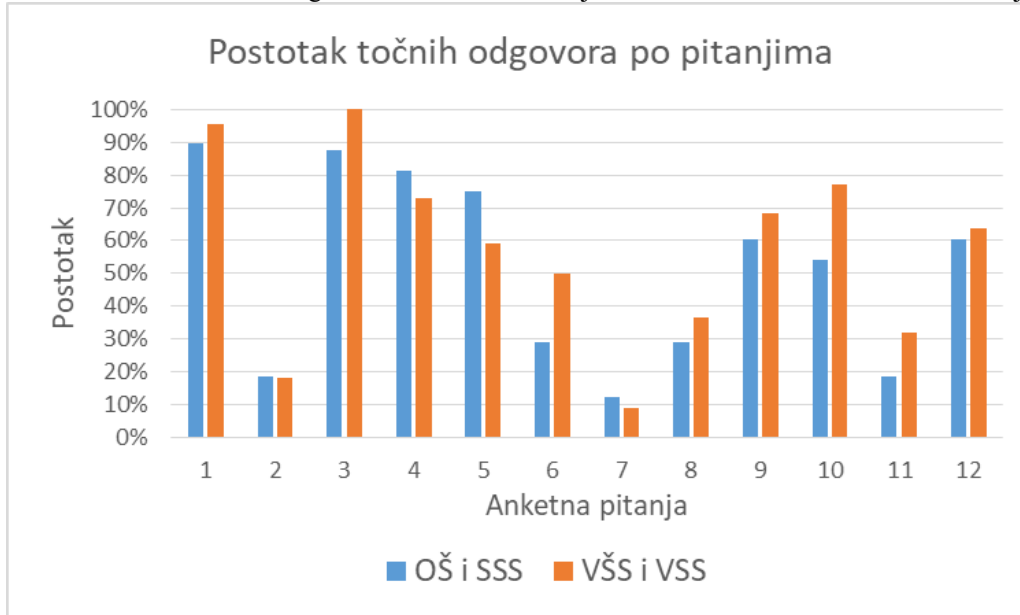
Hipoteza 3

H3: postoji statistički značajna razlika u razini znanja nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestra/tehničara s obzirom na razinu obrazovanja.

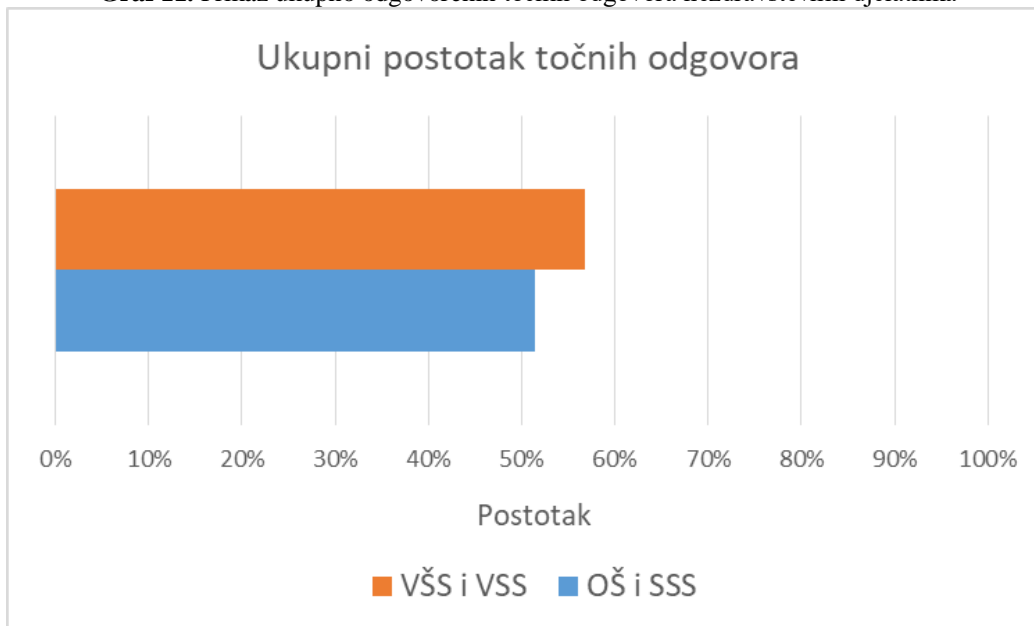
Pretpostavka je da će razina znanju o djelokrugu rada ms/t nezdravstvenih djelatnika varirati ovisno o razini obrazovanja ispitanika. U ispitivanju je sudjelovao 1 ispitanik sa završenom OŠ, 47 ispitanika SSS, 8 ispitanika VŠS te 14 ispitanika VSS. Ispitanici su podjeljeni 2 skupine. u prvoj, nalaze se ispitanici OŠ i SSS, dok se u drugoj nalaze VŠS i VSS.

Grafički prikaz dobivenih podataka (Graf 10).

Graf 10. Postotak točnih odgovora nezdravstvenih djelatnika s obzorom na razinu obrazovanja

Graf 11. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odgovora nezdravstvenih djelatnika

RASPRAVA

Humanost igra ključnu ulogu u sestrinstvu, obuhvaćajući nesebičnu i plemenitu ljubav, kao i požrtvovnost prema pacijentima s ciljem zadovoljenja njihovih fizičkih, socijalnih i psihičkih potreba. [1] Važno je napomenuti da ni jedna tehnička naprava ne može zamjeniti evidentne osobine ms/t, poput empatije i brižnosti. [1] Pružanje njege zahtjeva duboku posvećenost i nije posao koji se lako obavlja. Svaki pacijent doživljava svoju bolest kao najtežu, i tu ms/t igraju ključnu ulogu, donoseći svjetlost i nadu za bolje sutra u obavljanu svakodnevnih aktivnosti pacijenata. Svakoj ms/t potrebno je kontinuirano ulaganje u vlastite osobne i profesionalne kvalitete, kako bi se osigurala pomoć u skladu s moralnim i profesionalnim načelima, bez obzira na dob, spol, kulturu, vjeru, rasu ili političku pripadnost. Tijekom cjelokupne karijere, medicinske sestre/tehničari moraju održavati i unaprjeđivati svoja znanja i vještine kroz redovno sudjelovanje u obrazovnim aktivnostima kako bi bili u toku sa suvremenim znanjima. [1]

4.1 Medicinske sestre/tehničari u medijima

U stvarnosti, medicinske sestre/tehničari ne provode vrijeme u sestrijskim sobama kao na društvenim događanjima, koketirajući s liječnicima. Ne čiste skladišta ili hodnike, ne prate liječnike noseći šalicu kave, i ne sjede u ambulancama žaleći se što nisu upisali medicinski fakultet. Nažalost, takvi stereotipni prikazi često prevladavaju u medijima, filmovima i televizijskim serijama. [4]

Ovo ne odražava stvarnost medicinskih sestara/tehničara koji su svjesni svoje uloge i odgovornosti u kliničkom okruženju. Međutim, kada se radi o medijskim prikazima, često nedostaje realnost i preciznost. Medicinske sestre žele da javnost bolje razumije njihovu ključnu ulogu u suvremenom zdravstvu, pa je točnost prikaza u medijima od krucijalnog značaja. [5]

Sandy Summers, medicinska sestra i osnivačica organizacije "The Truth About Nursing," posvećuje se povećanju javnog razumijevanja ključne uloge medicinskih sestara/tehničara u modernoj zdravstvenoj zaštiti. [7] Njena organizacija fokusira se na promoviranje točnih, uravnoteženih i čestih medijskih prikaza medicinskih sestara/tehničara i na povećanje medijske upotrebe medicinskih sestara/tehničara kao stručnih izvora. Summers je također autor knjige

"Saving Lives: Why the Media's Portrayal of Nurses Puts Us All At Risk," koja se bavi većinom medijskih prikaza medicinskih sestara/tehničara koji ne samo da su uvredljivi, neprecizni i negativni, već i negativno utječu na stvarnu zdravstvenu njegu koju pacijenti dobivaju u stvarnom svijetu. [7]

Predstavljanje ms/t u medijima često ne odražava stvarnu profesionalnu sliku sestrinstva. [6] Čini se da mediji nemaju potpunu sliku o medicinskim sestrama/tehničarima kao autonomnim i dobro obrazovanim zdravstvenim stručnjacima. Iako medicinske sestre/tehničari rade zajedno s liječnicima, kao kolege, njihova uloga se često netočno prikazuje u medicinskim dramama. Likovi liječnika često naređuju medicinskim sestrama, tretirajući ih kao nekvalificirano osoblje ili obavljajući sestrinsku njegu sami i prisvajajući zasluge, dok likovi sestara često ostaju u sjeni. [4]

4.1.1 Pozitivni medijski prikazi ms/t

1. Sestra Jackie (Nurse Jackie) - Jackie Peyton medicinska sestra iz New Yorka je tvrda, ali talentirana, i pronalazi kreativne načine kako pomoći korisnicima da vode bolje živote ili pronađu trajni mir. [4]

2. Milosrđe (Mercy) - Veronica Callahan je ratna veteranka u Iraku sa PTSP-om koja vodi grupu pametnih i predanih medicinskih sestara. [4]

3. Kritična njega: Izrada JIL medicinske sestre (Critical Care: The Making of an ICU Nurse) - Boston Glosbe članak zabilježio je osmomjesečnu obuku nove JIL - sestre pokazujući visoki nivo vještina potrebnih za brigu o tim kompleksnim korisnicima. [4]

4. The Rookies - Epizoda 1 iz Linije života (The Rookies Episode 1 of Lifeline) Sestrinski dnevnici pokazuju uključenost sestara u rutinske funkcije sestrinstva, kao što su intervencije za spašavanje života i edukaciju korisnika. [4]

5. Anđeli u Americi (Angels in America) - sestre u centrima za skrb o AIDS-u, balansiraju vještine, odlučnost, humor i njegu. [4]

6. Kalifornijska i Massachusetts sestrińska udruga (California and Massachusetts Nursing Associations) - zagovara sestriństwo kroz kampanje masovnih medija objašnjavajući vrijednost sestriństwa i predstavljajući sestre kao jasne, holističke zagovornike zdravlja naroda. [4]

4.1.2 Negativni medijski prikazi ms/t

1. Uvod u anatomiju (Grey's Anatomy)- Sestre su beznačajne, budući da liječnici obavljaju stvarni sestriński posao. Sestre su prikazane kao ogorčene ili ulizivačke gubitnice. [4]

2. House - Ignorira medicinske sestre u potpunosti ili ih tretira kao dosadne budale koje su tu za počistiti nered. [4]

3. Nestašna sestra (The Naughty Nurse) - mnoga prikazivanja tijekom desetljeća... [4]

4. ER - Prikazuje sestre kao liječnikove služavke čije su najviše težnje ići na medicinski fakultet. [4]

5. Strasti (Passions) - Orangutan imena Precious služi kao sestra privatnih dužnosti, i to sugerira da majmuni mogu obavljati posao medicinske sestre. [4]

6. Hopkins 24/7 & Hopkins - Ponovno je predlagao da liječnici obavljaju svu važnu skrb, zapravo ignorirajući tisuće visoko kvalificiranih medicinskih sestara koje tamo rade. [4]

7. Mediji Američkog medicinskog udruženja (Media by the American Medical Association) - Komentari u glavnim medijima dovode u pitanje kompetentnost i kvalifikacije medicinskih sestara, unatoč dokazima o njihovoj učinkovitosti. [4]

4.2 Percepcija sestrinstva

Svaka profesija, uključujući i sestrinstvo, utemeljena je na kulturološkim osnovama. Svatko zanimanje mora postojati unutar određene strukture, a ljudi su stvorili svoju 'stvarnost' o medicinskim sestrama/tehničarima i zdravstvenoj njezi na temelju onoga što 'znaju', bez obzira na konačnu vjerodostojnost ili nelogičnost tog 'znanja'. Kulturološko zaostajanje koje se ogleda u javnom 'znanju' o sestrinstvu će ostati prisutno sve dok se ne zamijeni novim 'znanjem'.

Prikaz sestrinstva u javnosti oblikovan je kako od samih medicinskih sestara/tehničara tako i od drugih, uključujući i širu javnost. Istraživanja pokazuju da stvarna javna percepcija sestrinstva varira i nije konzistentna. Ovo je djelomično posljedica činjenice da ms/t često ostaju nevidljivi i rijetko se izražavaju javno. Dodatno, novinske priče koje minimiziraju ulogu medicinskih sestara dodatno doprinose tome da čitatelji ne shvaćaju da su medicinske sestre obrazovani i životno važni profesionalci. [6]

Sestrinska profesija se i dalje suočava s utjecajem tradicionalnih vrijednosti, kulturnih normi i društvenih očekivanja u vezi sa spolom i profesionalnim statusom. Iako medicinske sestre/tehničari vide sebe kao dobro obrazovane profesionalce, šira javnost ih često percipira kao profesiju sa niskim statusom, podređenu liječnicima, koja ne zahtjeva značajne akademske kvalifikacije i nema potpunu profesionalnu autonomiju. Javnost često nije svjesna različitih nivoa obrazovanja i stručnosti u sestrinstvu. U posljednjim desetljećima, sestrinska profesija je razvila raznovrsne programe obrazovanja, što je rezultiralo različitim nivoima stručnosti, uključujući diplomske, magisterijske i doktorske programe. [6]

Odnos između liječnika i medicinskih sestara/tehničara je često bio paternalistički, autoritativan i autokratan. U posljednjim godinama, u svijetu se vode rasprave o profesionalnom odnosu između ms/t i liječnika kako bi se jasnije definirale njihove kompetencije i odgovornosti. Cilj ovih rasprava je da se utvrdi koje kompetencije ms/t spadaju u domenu odgovornosti liječnika, kako bi se izbjegli nesporazumi i moguće greške. Generalno, odnos između medicinskih sestara/tehničara i liječnika nikada nije bio bez konflikata. [1]

Smanjenje broja medicinskih sestara/tehničara i rastući broj onih kojima je potrebna njihova pomoć predstavljaju izazov. Da bi se privukli kreativni, pametni i strastveni pojedinci u

sestrinstvu, ova profesija mora biti viđena kao vrijedna, dinamična i izazovna karijera, jednako kao i bilo koja druga u zdravstvenoj zaštiti. [8]

Medicinske sestre/tehničari širom svijeta su postali visoko obrazovani stručnjaci sa bogatim znanjem, što se odražava u razvoju protokola i smjernica za njegu. Međutim, često se događa da šira javnost ne prepoznaje i ne cjeni vještine i kompetencije koje su medicinske sestre/tehničari stekli kroz svoje obrazovanje i inovacije. [9] Istraživanja su pokazala da se javna percepcija ms/t često razlikuje od samoprocjene sestara/tehničara u vezi sa njihovom profesijom. Ova neslaganja često proizilaze iz netočnih zabluda i stereotipa, koji često imaju svoje korjene u iskrivljenim medijskim prikazima ms/t. Mediji igraju ključnu ulogu u održavanju ovih stereotipa, predstavljajući ms/t kao anđele milosrđa, pomoćnike liječnika, goropadnica ili čak seksi sestre. Ovakvi medijski prikazi ne uzimaju u obzir stvarne profesionalne obaveze ms/t, a utječu i na javno mišljenje o ovoj profesiji. Kroz takve prikaze, šira javnost često vidi medicinske sestre kao ženstvene i brižne osobe, ali ne nužno kao samostalne zdravstvene profesionalce. Nažalost, često se ističu vrlina medicinskih sestara, dok se njihovo znanje ostavlja u drugom planu. [6]

U intervjuu s Suzanne Gordon, ispitanice su izjavile da su medicinske sestre često opisane kao ljubazne i dobro raspoložene, ali su bile iznenađene kad su shvatile da ove sestre koriste svoje medicinske i tehničke veštine, kao i svoje znanje, tijekom pružanja njege svojim pacijentima. [8]

Međunarodno istraživanje je pokazalo da ljudi u različitim zemljama često očekuju da medicinske sestre budu žene i da pretpostavljaju da su čak i medicinski tehničari ženstveni. Također, često se javlja otpor prema muškarcima u pružanju zdravstvene njege. [8]

Donelan i suradnici (2008.), su iznijeli pozitivne nalaze koji ukazuju na veliko poštovanje sestriinske profesije u američkoj javnosti. Međutim, napomenuli su da i dalje postoji nedostatak medicinskih sestara u SAD-u. [6]

Rezultati istraživanja provedenog na otoku Korčuli 2014. godine pokazali su izuzetno visok nivo zadovoljstva kvalitetom usluga koje pružaju medicinske sestre. [1]

Zanimanje medicinske sestre/tehničara ima ogroman značaj za cijelo društvo, što je posebno prepoznato od strane 88% ispitanika koji su barem jednom u svom životu imali potrebu za zdravstvenim uslugama.

Situacije u kojima je život pacijenta bio ugrožen, prema izjavama 51% ispitanika, zahtijevale su brze odluke i hitne intervencije medicinskih sestara/tehničara, za koje je potrebno obimno znanje.

84% ispitanika smatra da je pomoć koju su dobili bila adekvatna i efikasna, što potvrđuje važnost kvalitetne zdravstvene njege. [1]

87% ispitanika izrazilo je povjerenje da su medicinske sestre/tehničari obavili svoj posao sigurno i dobro, a 73% njih da su ublažili bol i patnju pacijenata. Empatiju je istaknulo 55% ispitanika.

67% anketiranih potvrdilo je da su dobili korisne savjete o svojim bolestima od strane medicinskih sestara/tehničara.

Veliko povjerenje od strane čak 73% ispitanika ukazuje na profesionalizam i kompetentnost medicinskih sestara/tehničara u pružanju zdravstvene njege.

Poštovanje prema pacijentima i poštovanje etičkih kodeksa medicinskih sestara/tehničara potvrdilo je 53% i 60% anketiranih.

Iako mediji često iznose loše primjere prakse medicinskih sestara, 11% ispitanika se slaže s tim, dok se 22% djelimično slaže. Međutim, većina statistike ostaje na strani profesije.

Neki ispitanici izražavaju podjeljeno mišljenje o tome da li liječnici cijene medicinske sestre/tehničare, gde se 19% slaže s tom tvrdnjom, dok se 44% djelimično slaže.

Samo 9% ispitanika smatra da je posao medicinskih sestara/tehničara adekvatno cijenjen i plaćen, dok se 17% djelimično slaže s ovom tvrdnjom. [1]

Medicinske sestre/tehničari često nisu uključeni u procese donošenja odluka u vezi sa zdravstvenom politikom, što odražava opće uvjerenje da je njihovo mišljenje nevažno. [4]

4.3 Osvrt istraživanja

Ovo istraživanje pruža važan uvid u percepciji ms/t u društvu i njihovu ulogu u zdravstvenom sustavu. Potaknuta svojim iskustvom, nije me iznenadilo neznanje zdravstvenih, kao i nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t. Nije za očekivati od nezdravstvenih djelatnika znanje o nekim specifičnostima sestričkog posla, kao što je vađenje arterijske krvi ili davanje transfuzije, no znanje zdravstvenih djelatnika, smatram, ipak bi trebalo biti opsežnije. U istraživanju je najmanje ispitanika točno odgovorilo na 6. i 7. pitanje. I sama se u svakodnevnom radu susrećem s problematikom tih pitanja. Jedno je ono što nas uče da je naš posao, što se od nas očekuje, a naš djelokrug rada i kompetencije su opisane drugačije.

Dijagnostičke pretrage pomažu pri donošenju odluka. Dobiveni podaci smanjuju nesigurnost, ponekad postavljaju dijagnozu ili otkrivaju pacijente koji bi mogli imati skrovitu bolest (probir). 55,71% zdravstvenih, te 64,29% nezdravstvenih djelatnika nije točno odgovorio na to pitanje, iako su ms/t ti koji nakon prvog kontakta s pacijentom, prikupljanja anamneze, u OHBP-u, primjerice, snimaju 12-kanalni elektrokardiogram (EKG), što jest dijagnostička pretraga. [11]

Svjedok sam tome da ms/t svakodnevno u svom radu daju pacijentima pripreme krvi i krvnih derivata. Transfuzija krvi smatra se jednostavnim postupkom zbog jednostavnosti primjene iako je u biološkom smislu to jedan od najsloženijih medicinskih postupaka. S obzirom na funkciju i sastav krvi, transfuziju krvi ili krvnih pripravaka treba shvatiti kao vrstu transplantacije tkiva, a ne samo kao nadomjesnu terapiju. To je intervencija koju obavlja liječnik, nikako ne spada u djelokrug rada ms/t. (12) Na to pitanje točno je odgovorilo 81,43% zdravstvenih djelatnika, dok 88,57% nezdravstvenih djelatnika smatra da je to djelokrug rada ms/t.

ZAKLJUČAK

U ovom istraživanju analizirana je razina znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara među različitim grupama djelatnika i istražila potencijalne faktore koji mogu utjecati na razinu znanja.

Moji rezultati ukazuju na tri ključna zaključka:

- Razina znanja zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara bila je značajno veća u odnosu na znanje nezdravstvenih djelatnika. Ovo sugerira da postoji razlika u razini informiranosti u ovom aspektu medicinske prakse između ove dvije grupe djelatnika.
- Zanimljivo je da rezultati ne potvrđuju hipotezu da razina znanja zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara ovisi od njihove razine obrazovanja. Ovo ukazuje na to da, bez obzira na razinu obrazovanja, zdravstveni djelatnici imaju sličnu razinu znanja o ovom aspektu prakse.
- Također se zaključilo da razina znanja nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara ne ovisi o njihovoj razini obrazovanja.

Ovi zaključci doprinose razumijevanju razlika u znanju između različitih grupa djelatnika i mogu imati implikacije za daljnje obuke i praksu u zdravstvenim ustanovama.

SAŽETAK I KLJUČNE RIJEČI

U ovom istraživanju postavljeni su tri cilja kako bi se ispitale razlike u razini znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara. Prvi cilj (C1) je bio ispitati razlike u znanju između nezdravstvenih i zdravstvenih djelatnika. Drugi cilj (C2) fokusirao se na razlike u znanju zdravstvenih djelatnika u odnosu na razinu obrazovanja, dok je treći cilj (C3) istraživao razlike u znanju nezdravstvenih djelatnika s obzirom na razinu obrazovanja. Da bi se testirali ovi ciljevi, postavljene su tri hipoteze.

Prva hipoteza (H1) tvrdila je da postoji statistički značajna razlika u razini znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara između zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, bez obzira na spol, dob i razinu obrazovanja.

Druga hipoteza (H2) sugerirala je da razina znanja zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara ne ovisi o razini obrazovanja.

Treća hipoteza (H3) predviđala je statistički značajne razlike u razini znanja nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara s obzirom na razinu obrazovanja.

Ovo istraživanje je koristilo odgovarajuće statističke metode kako bi se analizirali podaci i donijeli zaključci o postojanju ili nepostojanju razlika u znanju između različitih grupa ispitanika. Rezultati istraživanja pružili su uvid u nivo znanja o djelokrugu rada medicinskih sestara/tehničara među različitim grupama djelatnika. Potvrđene hipoteze doprinjet će razumijevanju teme koja se proučavala, te će pružiti važne informacije za stručnu i akademsku zajednicu.

Ključne riječi: medicinske sestre/tehničari, obrazovanje, zdravstveni djelatnici, nezdravstveni djelatnici, razlika u znanju, djelokrug rada

SUMMARY AND KEYWORDS

In this research, three objectives were set in order to examine the differences in the level of knowledge about the scope of work of nurses/technicians. The first objective (C1) was to examine differences in knowledge between non-health and health professionals. The second objective (C2) focused on the differences in the knowledge of health professionals in relation to the level of education, while the third objective (C3) investigated the differences in the knowledge of non-health professionals with regard to the level of education. In order to test these goals, three hypotheses were put forward.

The first hypothesis (H1) claimed that there is a statistically significant difference in the level of knowledge about the scope of work of nurses/technicians between health and non-health workers, regardless of gender, age and level of education.

The second hypothesis (H2) suggested that the level of knowledge of health professionals about the scope of work of nurses/technicians does not depend on the level of education.

The third hypothesis (H3) predicts statistically significant differences in the level of knowledge of non-health workers about the scope of work of nurses/technicians with regard to the level of education.

This research analyzed the data using appropriate statistical methods and reached conclusions about the existence or non-existence of differences in knowledge between different groups of respondents. The results of the research gave an insight into the level of knowledge about the scope of work of nurses/technicians among different groups of employees. The confirmed hypotheses will contribute to the understanding of the topic that was studied, and will provide important information for the professional and academic community.

Keywords: nurses/technicians, education, health workers, non-health workers, difference in knowledge, scope of work

LITERATURA

1. Gavranić D., Iveta V., Sindik J. Percepcija zanimanja medicinske sestre u javnosti. *Sestrinski glasnik* 2015;20:115-20
2. Nikolina Florjanić. Informiranost i zadovoljstvo pacijenata sestričnom skrbi (završni rad). Varaždin: Sveučilište Sjever, 2020. 1. str.
3. Vlaović M., Coha B. Moralne osobine medicinske sestre. *Hčjz Vol 7, Broj 28*, 7. listopada 2011.
4. Laura A. Stokowski, RN, MS. A Letter to Hollywood: Nurses Are Not Handmaidens. Dostupno na: <https://www.medscape.com/viewarticle/718032> datum pristupa: 24.8.2023.
5. Heilemann M. V. Media images and screen representations of nurses. September– October, 2012 Volume 60, Issue 5, Supplement, Pages S1–S3
6. Ten Hoeve Y, Jansen G., Roodbol P. The nursing profession: public image, selfconcept and profession identity. A discussion paper. *J Adv Nurs* 2014;70:295-309
7. Sher B. Media Images and Screen Representations of Nurses: Conference Review. Dostupno na: <https://escholarship.org/content/qt4c831776/qt4c831776.pdf> datum pristupa: 24.8.2023
8. Darbyshire P., Gordon S. Exploring Popular Images and Representations of Nurses and Nursing. Dostupno na: https://www.researchgate.net/publication/242512464_Exploring_Popular_Images_and_Representations_of_Nurses_and_Nursing datum pristupa: 24.8.2023.
9. Medicinska škola Karlovac: Medicinska sestra/ tehničar (mrežne stranice). Karlovac 2. siječnja 2022. (ažurirano 22. siječnja 2022.; citirano 31. svibnja 2023. Dostupno na: <https://medicinskaskola-ka.hr/medicinska-sestra-tehnicar/>
10. L. Vučemilo, S. Babić-Bosanac, S. Altarac, A. Borovečki: Pristanak obaviještenog pacijenta s posebnim osvrtom na Hrvatsku. *Liječ vjesn.* 2014; 136: 104 – 109; Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/172598>
11. MSD priručnik. Kliničko prosuđivanje, Split 2014. Dostupno na: <http://www.msd-prirucnici.placebo.hr/msd-prirucnik/posebne-teme/klinicko-prosudjivanje/dijagnosticke-pretrage> (7.9.2023)

12. Hrvatska komora medicinskih sestara. Davanje pripravaka krvi i krvnih derivata u priručniku za medicinske sestre i tehničare pod nazivom „Primjena krvnih pripravaka“ (mrežne stranice), Zagreb, 2022. Dostupno na: <http://www.hkms.hr/wp-content/uploads/2022/09/Davanje-pripravaka-krvi-i-krvnih-derivata-misljenje.pdf> (7.9.2023.)

PRILOZI

Prilog A: Popis ilustracija

Grafovi

- Graf 1. Postotak zdravstvenih djelatnika po spolu
- Graf 2. Postotak zdravstvenih djelatnika po dobnim skupinama
- Graf 3. Postotak zdravstvenih djelatnika po stupnju obrazovanja
- Graf 4. Postotak nezdravstvenih djelatnika po spolu
- Graf 5. Postotak nezdravstvenih djelatnika po dobnim skupinama
- Graf 6. Postotak nezdravstvenih djelatnika po stupnju obrazovanja
- Graf 7. Prikaz odgovora na anketna pitanja zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika
- Graf 8. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odgovora u postocima
- Graf 9. Prikaz anketnih odgovora zdravstvenih djelatnika
- Graf 10. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odgovora u postocima
- Graf 11. Postotak točnih odgovora nezdravstvenih djelatnika s obzorom na razinu obrazovanja
- Graf 12. Prikaz ukupno odgovorenih točnih odgovora nezdravstvenih djelatnika

Tablice

- Tablica 1. Znanje zdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t
- Tablica 2. Znanje nezdravstvenih djelatnika o djelokrugu rada ms/t

Prilog B: anketni upitnik

SPOL	
Muško	☐
Žensko	☐

DOB	
18-30	☐
31-40	☐
41-50	☐
51-65	☐

RAZINA OBRAZOVANJA	
OŠ	☐
SSS	☐
VŠS	☐
VSS	☐
Doktor znanosti	☐

Jeste li zdravstveni djelatnik?	DA	☐	NE	☐
Srednjoškolsko obrazovanje medicinskih sestra/tehničara traje 5 godina.	DA	☐	NE	☐
Zanimanje medicinske sestre/tehničara doseže obrazovanje na razini doktora znanosti?	DA	☐	NE	☐
Medicinske sestre/tehničari svoju djelatnost provode na svim razinama zdravstvene zaštite?	DA	☐	NE	☐
Prvostupnik/prvostupnica sestrinstva kompetentna je napisati specijalistički nalaz?	DA	☐	NE	☐
Djelokrug rada i područje odgovornosti više medicinske sestre/višeg medicinskog tehničara u sustavu primarne zdravstvene zaštite je provoditi individualni i grupni zdravstveni odgoj?	DA	☐	NE	☐
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za izvođenje dijagnostičkih zahvata?	DA	☐	NE	☐
U djelokrugu rada medicinske sestre/tehničara je davanje pripravka krvi i krvnih derivata?	DA	☐	NE	☐
Medicinske sestre/tehničari kompetentni vaditi arterijsku krv? (<i>Arterijske krvne žile nose krv iz srca, imaju bilo, dok su vene krvne žile koje nose krv prema srcu.</i>)	DA	☐	NE	☐
Medicinske sestre/tehničari kompetentni su za samostalnu izradu plana prehrane?	DA	☐	NE	☐
Medicinske sestre/tehničari zaduženi su za održavanje čistoće prostora oko pacijenta?	DA	☐	NE	☐
Postoji li sestrinsko otpusno pismo?	DA	☐	NE	☐
Osnovna plaća medicinske sestre/tehničara SSS veća je od 1000€.	DA	☐	NE	☐

KRATAK ŽIVOTOPIS PRISTUPNIKA

OSOBNI PODACI:

Ime i prezime: Iva Brusić

Datum i mjesto rođenja: 10.1.1999., u Rijeci

E-mail: iva.brusic@hotmail.com

RADNO ISKUSTVO:

Od 25.10.2018. zaposlena u KBCu Rijeka na Zavodu za traumatologiju, Klinike za kirurgiju

OBRAZOVANJE:

2018. završena Medicinska škola u Rijeci, smjer Medicinska sestra opće njege

VJEŠTINE:

Strani jezici: engleski jezik govor i pisanje

Rad na računalu: vrlo dobro poznavanje programa MS Office (Word, PowerPoint, Excel), poznavanje rada na društvenim mrežama, Internet

Komunikacijske vještine: dobre komunikacijske vještine, komunikativna, snalaženje u timskom radu